

Αθήνα, 15.2.2013

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ

ΘΕΜΑ: Προϋποθέσεις ελέγχου συμπληρωματικής σύμβασης συγχρηματοδοτούμενου έργου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η ανώνυμη εταιρεία μέλος του ΣΑΤΕ με την επωνυμία «ΕΠΑΚΡΟΝ Α.Τ.Ε.» υπέβαλε το ακόλουθο ερώτημα, το οποίο έχω συνοψίσει και απλοποιήσει, αφαιρώντας τις ειδικότερες λεπτομέρειες της υπόθεσης:

«Δημόσιο έργο δημοπρατήθηκε ως μη συγχρηματοδοτούμενο έργο και η αρχική σύμβαση υποβλήθηκε σε προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο και εγκρίθηκε. Ο αρχικός ανάδοχος δεν παρέτεινε την ισχύ της προσφοράς του και το έργο ανατέθηκε στον δεύτερο μειοδότη. Ακολούθως, το έργο εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ και λόγω προϋπολογισμού (πολύ κάτω των € 5.000.000,00) δεν απαιτείτο πλέον η υποβολή του προς επανέλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Κατά την εκτέλεση του έργου ανέκυψε η ανάγκη σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης. Το άθροισμα αρχικής και Σ.Σ.Ε. υπερβαίνει μεν το 1.000.000 ευρώ, αλλά υπολείπεται κατά πολύ των 5.000.000 ευρώ. Ερωτάται: Απαιτείται η υποβολή της για προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο;».

Η απάντησή μου στο ανωτέρω ερώτημα έχει ως ακολούθως:

1. Προκειμένου να δοθεί μία κατά το δυνατόν πλήρης απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα, είναι αναγκαία μία σύντομη ιστορική αναδρομή στις πρόσφατες νομοθετικές τροποποιήσεις και αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

- Με την υπ' αριθ. 707/2010 απόφαση του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά μεταστροφή από την προηγούμενη νομολογία του, εκρίθη ότι σε προσυμβατικό έλεγχο υπάγονται όλες οι συμπληρωματικές συμβάσεις των οποίων η αρχική σύμβαση υπήχθη σε προσυμβατικό έλεγχο **ανεξαρτήτως ποσού**. Έκτοτε, εκδόθηκαν και άλλες αποφάσεις σχηματισμών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίες επανέλαβαν τα ανωτέρω. Μοναδική εξαίρεση συντρέχει, καθ' ερμηνευτική αντιδιαστολή, όταν η αρχική σύμβαση δεν υπαγόταν σε

προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας και αθροιστικά, συμπληρωματική και αρχική, δεν υπερβαίνουν το ποσοτικό κατώφλι ελέγχου, όπως αυτό ορίζεται κάθε φορά νομοθετικώς.

- Με το άρθρο 278 § 1 & 2 του ν. 3852/2010 («ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 4071/2012, θεσπίσθηκε υποχρεωτικός προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για έργα Ο.Τ.Α. και νομικών τους προσώπων των οποίων ο προϋπολογισμός υπηρεσίας υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ, από δε τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για έργα με προϋπολογισμό υπηρεσίας άνω των 200.000 ευρώ (όλα χωρίς Φ.Π.Α.).
- Στο άρθρο 30 παρ. 2 περ. β' του Κώδικα Δημοσίων Έργων (Ν. 3669/2008) ορίζεται ότι το χρηματικό κατώφλι ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων δημοσίων έργων από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι τα 5.000.000 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α..
- Από το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει κριθεί ότι η διάταξη του άρθρου 30 παρ. 2 περ. β' του Κ.Δ.Ε. κατ'εξουσιοδότηση, ως ειδικότερη, της διάταξης του άρθρου 278 § 1 & 2 του ν. 3852/2010· ως εκ τούτου, για τα συγχρηματοδοτούμενα από ενωσιακά (κοινοτικά) κονδύλια έργα Ο.Τ.Α. και των επιχειρήσεών τους το χρηματικό κατώφλι ελέγχου είναι, ανεξαιρέτως, 5.000.000 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α..

2. Με βάση τα προαναφερθέντα και κατ' ανάλογο εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση, θα πρέπει να δεχθούμε τα εξής:

Ο κανόνας, που έχει τεθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ότι η Σ.Σ.Ε. υπόκειται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανεξαρτήτως ποσού, εάν η αρχική σύμβαση είχε υποβληθεί σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο ή εάν το άθροισμα αρχικής και Σ.Σ.Ε. υπερβαίνει το χρηματικό κατώφλι ελέγχου, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία το άθροισμα αρχικής και Σ.Σ.Ε. υπολείπεται του κατά περίπτωση ισχύοντος χρηματικού κατωφλίου ελέγχου, ισχύει και στην περίπτωση των συγχρηματοδοτούμενων έργων· με τη διαφορά, ότι το χρηματικό κατώφλι ελέγχου στα συγχρηματοδοτούμενα έργα είναι 5.000.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), συνολικώς και ανεξαιρέτως. Κατά συνέπεια, στις περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων από ενωσιακά κονδύλια συμβάσεων δημοσίων έργων, μία Σ.Σ.Ε. δεν υπόκειται σε προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εάν η αρχική σύμβαση δεν είχε υποβληθεί προς έλεγχο και το άθροισμα αρχικής και συμπληρωματικής δεν υπερβαίνει τα 5.000.000 ευρώ.

Περαιτέρω, το γεγονός ότι η σύμβαση εντάχθηκε μεταγενέστερα στο ΕΣΠΑ και η αρχική σύμβαση είχε υποβληθεί για προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας στο Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ασκεί επίδραση επί του ανωτέρω συμπεράσματος, καθότι η υπαγωγή ή μη σύμβασης σε προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο κρίνεται βάσει των δεδομένων που ισχύουν κατά τον χρόνο που ανακύπτει ζήτημα υποβολής της και όχι εκείνων που ίσχυαν κατά προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας.

3. Επομένως, η απάντησή μου στο ανωτέρω ερώτημα είναι ότι δεν απαιτείται η υποβολή της Σ.Σ.Ε. του εν λόγω έργου για προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Με εκτίμηση,

Σταμάτης Σ. Σταμόπουλος.